

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 14.10.2020

Sayı: 2987

35052

Zeki Hakan SİDALI
Mersin Milletvekili
Çevre Komisyonu Üyesi
Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 13.10.2020

Saygılarımla.

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

9 Ekim 2020 Cuma günü saat 10.15'te Hatay'ın Belen ilçesi kırsalında başlayan orman yangını, sıcaklığın 30 derece üzerinde seyretmesi ve hızı saatte 70 kilometreye bulan rüzgâr nedeniyle kısa sürede yayılmıştır. İskenderun ve Arsuz ilçelerine de sıçrayan yangın, yerleşim yerlerinde çok sayıda ev, iş yeri ve fabrikaya zarar vermiştir.

Yangın sırasında yetki ve bilgi sahibi olmayan kişi ve kurumlar tarafından yapılan açıklamalar ile basın yayın ve sosyal medya organlarında yer alan kimi gerçek dışı haberler konu hakkında bilgi kirliliğinin oluşmasına neden olmuştur. Hatay Valiliğinden yapılan ilk açıklamada yangının başlama gerekçesi olarak trafo patlaması iddiası öne sürülürken, sosyal medyada terör örgütünün sabotaj yaptığı iddiası kısa sürede yayılmıştır.

Konu hakkında Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) verilerine dayanarak görüş beyan eden iklim bilimcilere göre ise yangının çıkış nedeni iklim krizidir. MGM Ağustos ayı, "normalin yüzdesi metoduna" göre hazırladığı kuraklık haritasında aylık kuraklık değerlendirme analizinde Hatay'ın %55'in üzerinde şiddetli kuraklık yaşadığı tespit edilmiştir. Yine MGM'nin sıcaklık analizlerine göre Türkiye 2020 Eylül ayında 1981-2020 Eylül ayı ortalama sıcaklığı olan +20,5 derecenin +3,5 derece üzerine çıkarak en sıcak Eylül ayını yaşamıştır. Hatay kentimiz ise 1981-2020 Eylül ayı ortalama sıcaklığı olan +20,5 derecenin +2,1 ile + 4 derece arasında sıcaklık anomalisi yaşamıştır.

31052

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Çevre Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

12 Ekim 2020 tarihli Türkiye Ormancılar Derneği basın bildirisine göre; “2019 yılında Hatay’da yaşanan 79 adet yangında 72 hektar orman yanarken, henüz resmi olmayan verilere göre 2020 Eylül ayında 3.500 hektar, son yaşanan yangında ise 1.000 hektara yakın ormanın yandığı” iddia edilmiştir. Hatay’da yaşanan bu yangınların çıkış ve artış nedenleri ciddiyetle araştırılmalıdır.

Bu bilgiler ışığında;

1. Yangının ilk çıkış nedeni nedir?
2. Yangına kaç dakika içerisinde ilk müdahale gerçekleştirilmiştir? Bu süre uluslararası standartlara göre başarılı mıdır?
3. Yangına kaç yangın söndürme uçağı, kaç helikopter, kaç arazöz, kaç dozer, kaç personel ile müdahale edilmiştir?
4. Yangına ilişkin bakanlığınız hasar tespit raporu hazırlamış mıdır?
5. Hasar tespit kapsamında kaç hektar orman alanı tahrip olmuştur? Kaç konut, fabrika, depo ve atölye etkilenmiştir?
6. Yangının Hatay ekonomisine olumsuz etkisi ne kadar olmuştur?
7. Yangının çıkış nedeni nedir? Bu konuda sabotaj bulgusuna ulaşılmış mıdır? Sabotaj iddialarına ilişkin bakanlığınızın resmi görüşü nedir?
8. Yangın iklim bilimcilerin öne sürdüğü üzere iklim krizinin bir sonucu mudur? Bakanlığınızın bu konudaki resmi görüşü nedir?
9. Bakanlığınız son bir yılda 72 hektar yanan orman alanının 63 kat artarak 4.500 hektara ulaşmasının nedenleri konusunda özel olarak kurum içi ve bilimsel bir araştırma yürütecek midir?
10. Gelecekte orman yangınlarının sayısında ve yanan alan miktarında iklim krizi nedeniyle artışlar olacağı öngörülmektedir. Bu bağlamda orman yangınlarına müdahaleden sorumlu olan Orman Genel Müdürlüğü yangınları söndürme odaklı mücadele yöntemini değiştirecek midir?
11. Bu kapsamda OGM risk yönetimi kapsamında yangın sayısını azaltacak proaktif mücadele yöntemlerine yönelmeyi planlamakta mıdır?

Wes

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Çevre Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

12. İklim Krizi her geçen gün derinleşen Türkiye’de bakanlığınız, karbon yutağı özelliği gösteren ormanlarımızda “iklim değişikliğine uyum” konusunda ne gibi çalışmalar yürütmektedir?
13. Türkiye’de Yangın Sezonu kavramı iklim krizi nedeniyle anlamını yitirmiştir. Bakanlığınız tüm yıla yayılan orman yangınlarına karşı, alınan önlemleri de tüm yıla yaymaya yönelik bir çalışma yapacak mıdır?
14. Bakanlığınız Orman Genel Müdürlüğü kendi uçak ve helikopter filosunu kuracak mıdır? Bu konuda teknik personel yetiştirecek midir?
15. Hatay’da çıkan yangınlarda belirleyici koşul yangınların yerleşim yerlerine oldukça yakın noktalarda baş göstermiş olmasıdır. Buradan hareketle Orman Genel Müdürlüğü orman içi ve bitişiğine inşa edilen turistik tesis, konut, fabrika, atölye gibi yapılar ile taş, maden, mermer ocağı, katı atık depolama alanı gibi işletmeleri etkileyecek yangınlar konusunda donanımı yetersiz midir? Bu konuda bakanlığınızın mevzuat eksikliği var mıdır?
16. Pek çok gelişmiş ülkede orman içi ve bitişiğindeki yerleşim yerleri (köy, turistik tesis, konut, fabrika, atölye vb) öncelikli olmak üzere tüm yapıların yangın önleyici standartlara uygun olarak inşa edilme ve kullanılma zorunluluğu vardır. Türkiye’de böyle bir zorunluluk var mıdır? Bakanlığınız bu kapsamda bir mevzuat geliştirme girişimi olacak mıdır?
17. Orman içi ve bitişiğindeki yerleşim yerlerinden (köy, turistik tesis, konut, fabrika, atölye vb) yararlananların orman yangınlarının önlenmesi, yangın sırasında nelere dikkat etmeleri gerektiği, yangın sonrasında neler yapmaları gerektiği konularında Orman Genel Müdürlüğü tarafından bilgilendirilmiş midir?

2012

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Çevre Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

18. Akdeniz bölgesi ormanları tarih boyunca sık yaşadığı yangınlar dolayısıyla yangına uyum sağlamış ormanlardır. Ayrıca her bölgenin enlemi yükseltisi sıcaklığı o bölgede yetişen türlerin belli özellikler kazanmasına neden olmaktadır. Bakanlığınız ve futbol kulüpleri önceliğinde fidan kampanyaları başlatılmıştır. Bakanlığınız başka yörelere ait fidanları Hatay'a dikerek yangınlara karşı bağışıklık kazanmış bölgenin genetik çeşitliliğini bozabileceğini, uyumsuz tür ormanlaştırmasına neden olabileceğini öngörmekte midir? Bu konuda bakanlığınız bilim insanlarından görüş almış mıdır?
19. Bakanlığınız farklı bölgelerden Hatay'a fidan dikmek yerine mevcut yanan alandaki tohumları kullanarak rehabilitasyon yoluna gidecek midir?